

Entrevista a Carles Riera i Lluís Maria Xirinachs

“S'ha de trencar l'actual marc constitucional”

Els dies 13 i 14 de març es constituïa l'Assemblea d'Unitat Popular, una nova organització independentista i d'esquerres. Dos dels seus dirigents més representatius ens expliquen el com, el què i el perquè d'aquesta nova formació.

Carles Riera. Sociòleg. És, malgrat la seva joventut, el pare de la idea. Lluís Maria Xirinachs, amb una llarga trajectòria com a lluitador per les llibertats democràtiques d'aquest país, torna a la política per donar suport al nou projecte. Tots dos sintetitzen el que vol ser l'Assemblea d'Unitat Popular: un projecte diferent obert a tothom.

—Fins al congrés constituent dels dies 13 i 14 de març es deien Assemblea Unitària per l'Autodeterminació. (AUA). ¿Per què aquest canvi de nom?

—AUA no era el nom del moviment, sinó el nom del manifest publicat al diari *Avui* el 3 de maig de 1991. Al congrés del març d'enguany, vam arribar-hi amb diverses propostes de noms, entre elles la de continuar dient-nos AUA. Es va arribar a una votació final, van caldre dues voltes, i per una estreta majoria es va triar el d'Assemblea d'Unitat Popular. Potser la causa és que, formant part del nostre moviment, hi ha molts participants del moviment municipalista autònom: regidors i alcaldes que es presenten o aniran a les eleccions locals amb el nom de Candidatura d'Unitat Popular. Aquests sectors, potser tenien una majoria suficient per a fer prosperar aquest nom.

—¿Com es defineix l'Assemblea política?

—Com un moviment social i polític que defuig la definició d'un partit polític convencional, això és obvi. No sols pels seus plantejaments, sinó per la seva pròpia concepció de com s'ha de fer política

“L'Assemblea és un moviment que vol posar l'accent en el treball de base.”

C. PUÉRTOLAS

jaments diferents dels d'un partit polític convencional, i amb voluntat de modificar l'escenari polític convencional que tenim de partits i institucions, amb l'actual marc jurídic que els governa.

Si mirem la política espanyola i europea, és obvi que el sistema constitucional vigent s'esgota. Això no vol pas dir que estiguin preparades les seves alternatives, però com a tal és un model ja molt esgotat. Partim de la base que per a aconseguir els objectius polítics que ens proposem cal modificar l'escenari on es produeix la batalla política, un escenari fet a la mida del funcionament institucional i de partits polítics que no pot donar més de si del que dona actualment. Les nostres alternatives es basen en la democràcia participativa, en la importància dels moviments socials com a interlocutors polítics legítims i vàlids, etc. I això també ho fem internament, és a dir, adequem l'eina a l'objectiu.

—Ideològicament es defineixen com a independentistes i d'esquerres, ¿oi?

—Partim d'uns plantejaments mínims amb els quals construïm el nostre discurs polític. Partim de la base que actualment no hi ha condicions objectives en el marc jurídic-polític que ens permetin la consecució de l'objectiu de la sobirania nacional. Amb la transició es crea un escenari polític en què només es premien, es gratifiquen, aquelles opcions partidàries de la unitat d'Espanya. Els qui apostem per la sobirania dels pobles no tenim reconeguts els nostres objectius en el marc

i per la seva pròpia concepció interna. Per exemple: és un moviment en el qual és possible, desitjada i volguda la participació de persones amb altres militàncies. I no únicament en col·lectius, moviments socials o sindicals, sinó també en organismes polítics. Aquesta pluralitat d'esquema organitzatiu del moviment ultrapassa qualsevol concepció tradicional. Això sí, és un moviment polític perquè vol incidir en la realitat política del país i té tota la vocació i la voluntat d'entrar en la batalla política a tots els nivells. El que passa és que això ho fa des d'uns plante-

jurídico-polític. La Constitució espanyola consagra que no és possible el dret a l'autodeterminació. Per tant, si volem arribar a la independència s'ha de trencar l'actual marc jurídic-polític. I això requereix una batalla en tots els fronts: el front institucional, la mobilització popular, les reivindicacions socials..., en tots els fronts. Aquest és un plantejament ideològic fonamental: la lluita per l'autodeterminació implica una ruptura amb l'actual estructura de l'estat. L'Assemblea vol impulsar l'enfrontament nació-estat, que ens ha de portar a la consecució de la sobirania i a la democratització de la societat.

—¿Quines organitzacions hi ha dins de l'Assemblea?

—En principi, organitzacions que s'hagin compromès a fer-hi una aportació organitzativa, hi ha el cas del Moviment de Defensa de la Terra, de Revolta i d'Alternativa Verda. Vull remarcar que hi ha organitzacions com ara Catalunya Lliure, el Partit dels Comunistes de Catalunya i ERC que no han fet l'aposta organitzativa, però alguns membres d'aquestes formacions sí que militen activament dins l'Assemblea. Nosaltres desitjaríem que aquestes organitzacions fessin aquest pas. Tot té el seu temps i cal buscar pràctiques conjuntes, polir diferències, cultivar el diàleg, etc.

—¿Però les organitzacions que donen suport a l'Assemblea es dissolen dins el moviment?

—No s'hi dissolen. L'Assemblea és formada únicament per persones a títol individual exclusiu. L'aportació organitzativa d'aquestes organitzacions al moviment es fa a través de persones d'aquestes organitzacions que hi participen de forma individual. No hi ha cap àmbit ni cap espai en el qual hom pugui ser-hi en nom d'un partit. Tenim ampla representació també del moviment antimilitarista i per la insubmissió, feminista, ecologista, municipalista i sindicalista.

—L'Assemblea també significa el retorn a l'activitat política de persones que en aquests últims anys n'havien estat voluntàriament o involuntàriament apartades...

XIRINACHS: Sí, sí. En el meu cas l'apar-

“Actualment no hi ha condicions objectives en el marc jurídic-polític que ens permetin la sobirania.”

C. PUERTOLAS

tament era degut a la divisió regnant entre tota la gent que no està d'acord amb l'ordenació legal que marca la Constitució. Una de les coses que m'encanten del plantejament de l'Assemblea és que recull totes les mancances de cadascun dels quatre punts de l'Assemblea de Catalunya que van quedar truncats. Ara la unitat torna a ser possible, quan una colla de gent s'ha adonat de la necessitat d'aquesta unitat. És molt exemplar l'esforç que han fet els dirigents històrics d'aquests moviments i grups marginals que, després de barallar-se molt entre ells, ara han oblidat els vells problemes i han donat pas a una gran concòrdia entre ells i també amb la gent jove que s'ha incorporat a l'Assemblea.

—¿Teniu relacions amb ERC?

RIERA: Hem de celebrar que vam rebre una salutació cordial i entusiasta del secretari general d'ERC al nostre congrés constituent. ERC ha vist amb distància el procés constituent de l'Assemblea. Potser, de primer, perquè es pensaven que no arribaria a recibir, després potser perquè creien que si recibia quedaria en una posició molt testimonial, i després ho han seguit més de prop, per la qualitat i la quantitat de les adhesions que hem rebut. A poc a poc deuen haver arribat a la conclusió que l'Assemblea és un moviment que, com a mínim, cal tenir en compte, i que més val estar-hi bé que malament. Conclusió que compartim. Aspirem que hi hagi el màxim de persones que sense abandonar la seva condició de militants d'ERC participin en el nostre moviment com més activament millor. Evidentment ens agradaria que ERC s'acostés al moviment com

a partit. Mentre això no es produeixi, serem adversaris d'ERC en tot allò en què no sigui possible la coincidència, però en tots els aspectes en què coincidim amb ERC des del primer dia mirarem de treballar-hi conjuntament, tant a nivell nacional com local i comarcal.

—¿L'Assemblea anirà a les eleccions?

—Això és prematur, afirmar-ho. L'Assemblea és un moviment que vol posar l'accent en el treball de base, abordant els temes polítics des d'una perspectiva de moviment social. ¿Això vol dir que nosaltres descartem una intervenció electoral? No.

Si en un moment determinat considerem que és convenient, necessària i viable una intervenció institucional, hi apostarem decididament. ¿Com? ¿Amb què? ¿Formant coalició amb qui? Amb aquelles formes que siguin les més adequades per tal que la nostra proposta avanci.

—¿L'Assemblea dóna suport als presos independentistes?

—Efectivament. Aquest és un dels punts que requeriran una atenció especial durant els pròxims mesos. I ara per ara sembla que és un dels temes en què difícilment ens posarem d'acord amb ERC. L'Assemblea neix amb la voluntat de contribuir a trobar una solució política per al problema dels presos independentistes. Una solució dialogada, negociada, però que sigui digna per a les persones implicades, i entenem que això, ara com ara, vol dir rebutjar taxativament la via de reinserció que ha impulsat ERC d'acord amb l'estat. No volem reforçar la política del Ministeri de l'Interior i de l'estat a Catalunya. Pensem que la solució d'aquest problema no està a fer la política de l'estat a Catalunya. Així, els presos independentistes, els seus familiars i l'entorn més immediat han decidit de tirar endavant una iniciativa de diàleg i de negociació amb l'estat, políticament digna, que no s'avé amb la reinserció ni admet, fonamentalment, la delació ni el penediment. Sí que requereix una reflexió política que mira el futur i que entén que el futur, en aquest país, exigeix fonamentalment d'invertir esforços en l'activitat política i no pas en una altra mena d'activitats.

Pere Martí